

Legal Design

Abstrakt

Právo se dostává do situace, kdy je nuceno vnějšími nároky a novými technologickými možnostmi hledat nová řešení a způsoby výkonu práva. Nepostačuje již poskytovat čisté právní služby bez vnímání kontextů a potřeb jejich uživatelů. Určitá míra automatizace a zefektivnění základních právních činností se oboru nevyhnula. V rámci trendů transparentnosti a otevřenosti státu rovněž v určité míře stoupá tlak na to, aby právo nebylo pouze výsadou právníků. Dlouhou dobu právní svět odolával změnám díky tomu, že právníci k nim nebyli motivováni a klienti je nevyžadovali, protože nerozumí tomu, zda jsou možné. Zdá se však, že situace se začíná měnit a signálem k tomu může být i rostoucí množství inovačních a technologických start-upů zaměřených na právo s cílem zpravidla zefektivnit právní procesy.

Na tyto nové situace a výzvy je možné hledat řadu řešení a jedno z nich nabízí obor Legal Designu. Jedná se o obor nasazující designové myšlení a metodiky na právní problémy s cílem hledat hodnotná nová řešení. Významným je prvek zaměření na člověka, či uživatele tak, aby byly nalezeny způsoby, jak do služeb, které právo poskytuje, dostat hodnotu navíc. Aby smlouvy pouze neřešily, když se něco pokazí, ale aby pomáhaly budovat vztahy. Aby soudnictví nad rámec autoritativního rozhodování pomáhalo udržovat víru ve spravedlnosti. Design pomáhá podobných věci dosahovat v jiných praktických oborech a v komerční sféře. Je tam na místě těchto poznatků využít i v právu.

Práce poskytuje obecný úvod do oboru Legal Designu. Věnuje se jak disciplínám, ze kterých vychází (Proactive Law, Behavioral Law and Economics, Plain Language a Legal Technology), tak popisu samotného designu v právním kontextu (mindsety, designový proces a metodiky) tak závěrem příklady praktické aplikace z několika právních oblastí (dokumenty, přístup ke spravedlnosti a vzdělávání).

Klíčová slova: Legal Design, Inovace, Design dokumentů, Technologie, Právní praxe